

ד ב ר י ה כ פ ר

מס. 12

כב' סיון תשי"ג

5.6.53

החג אשר אבד לנו

ערב יום עצמאות דרך מושבות וכפרים מקושטי וגלים
כרוזים ואורות צבעוניים נסעתי הביתה. קרני השמש
שופכות את אורן מסביב; חודרות לתוך הלב וממלאות אותו
חסימות נעימה. הרהורים מהדהורים השונים הולכים
ועולים בנפש.

כבר חמש שנים... איך השתנו פני הדברים; רק גרעין
היינו אז וסרם נקבע מקום ההתיישבות. מאוחר בערב קבלנו
הבשורה ובחצות יצאנו לרקד במושב הקרובה... ואז
המלחמה... התיישבות חשאית על הגבול, הפירת בצורים -
ושמירה, שמירה, שמירה, כן, עד מהרה שוכחים ואלה שבאים
אחר כך החדשים, אינם יודעים, כי אין איש מספר להם...

אין איש מספר להם על שירת האוסמובילים, הנעה
בלאט, פנסייה הכבוים, בורן לא ורך אל הנקודה החוושה.
אין הם יודעים על הקמת גדר תיל במסך יום קיץ לוחש
ואין סופי; אינם יודעים על רחיצה בחצי ספל מים, על
עופות שמעורבת בה באורח פלאי הרגשת ספוק עמוקה. אין
איש מספר להם על בשול בחצר ועל חלוקת שוקולדה בלי
הגבלות, על קציר הדורה בסדות הנסוסים, על הקמת הצריף
הראשון. אין הם יודעים ולא בהם האדם. האדם בנו.
בותיקים. כי אין אנו מוצאים לנחוק, אין אנו מסוגלים
עוד להעביר את הרגשת הבראשית, הרגשת היצירה אל אלה
שלא הספיקו להיות אתנו בהתחלה. אנו שוקעים בראגות
יום-יום ושכחנו...

וכך קרה כי בערב החג יכולנו להחליט באסיפה כללית
לא לחוג את יום העצמאות השנה. כך קרה שעת כל הארץ
טבעה בים של תכלת לבן שררה במסקנו אפרורית של ימי חול,
כך קרה כי ילדינו שואלים בתמימות: מה, יום העצמאות
הוא חג רק לילדים?

חברים! העונה בוערת, אין מספיק ימים עובדות.
סדור העבודה אובד עצות. האם כל אלה מרביקים את גישתנו
אל החג. דוקא אל חג זה, היחיד במערכת החגים אשר יצרנו
בעצמנו לעצמנו? איך יכולנו להוציא את עצמנו מכלל
ישראל ויהיה מצבנו הכספי אשר יהיה?

לא על הלחם בלבד יחיה האדם. האמת כה שגורה בפנינו
וככל זאת האם לא שכחנו האמת העמוקה הסמונה בה? נדמה
כי הגיע הזמן לעשות את חשבון הנפש ולברר לעצמנו מה
אנו רוצים, מה חשוב לנו ומה טפל.

ואם נחליט אחרי ברור יסודי ורציני כי יום העבודה
הנוסף יותר חשוב מאשר חגיגת יום העצמאות ויצירת הווי
ישראלי, אז רק אז יהיה הגיון בהחלטה כגון זו שהחלטנו
ביום עצמאות זה.

א. ג. ח.

- - - -

שיר אקטואלי

=====

מתלבסים ורועשים	אין פתרון
נוכח הסרובים	היה נכון
מגדפים מקנאים	הבין דבר
כאימים מפנינים	ללא מער
נוכח הסרובים.	מקרה בודד
מקרה זה לא בודד	לא יעודד
הוא יחזור ויעודד	וכך שחים
עוד יבימו מחזות	ומתוכחים.
ועוד תהיינה הכרזות	אין תקדים
כך אמר חבר הלז	אין קנאה
והמזכיר אינו זז.	

הרבה נצים
וקצת גבינה.

א. ג. ח.

השם יבורך! מופסי חזר. כולם חכו לו בכליון עינים.
והיתה תכונה גדולה לקבלת הפנים על יד האוטובוס. כולם
הופתעו לראות את מופסי מחייך וצוחק זה לא קרה לו זה
לפחות שנתים. (לפי יצחק עדר) חשבו לראות משהו שמן מלא,
ראו זין גנדי. יש אנשים שאינם מסמינים. זוהי עובדה.
עוד באוטובוס מופסי התחיל לספר על ניסים ונפלאות של
ארץ היהלומים. הוא כנראה ראה אותה עכשיו בעינים אחרות.
כמה ילדים חפשו את הקסים שחשבו למצא במזודותיו
והתאכזבו קשות.

חברי המפעל עמדו רום סביב האוטובוס. הרגשנו
ברצינות של קבלת פנים כעין זו ובשמעותה.

מופסי תיכף נתקל בכללך שזורר אצלנו. קדמה לה
ועל שסרבה להאכיל את ילדי הגן מבלי שיפרסו מסות על
החלחן. יד להתברך בגישה ההיגיונית הזו של חברים אשר
חוזרים מחוץ-לארץ.

עד כרי כך היגיונית, שיעל לא חששה אף לרגע לסבול
את השוקולר בכמה קילוגרמים בנוזל שמנקה בגדים.

- - - -

מי שמוצא את איתן נמלי איפה שהוא
מתבקש להחזיר אותו תמיד או לשילה או לעליזה.

ח ש ו ב !!

- -

בענפים

מסמא.

בדרך כלל ההתפתחות בענף היא מוצלחת למדי, התלתן
הניב יבולים מסביעים רצון, ועכשיו אנחנו סוף סוף,
מתחילים, במלאכת גדולי המספוא 30 דונם אספסת.

קצרנו 30 ד' תלתן לחציר ונוריר עוד יבול אחד
לירק ולזרעים (כלומר הקציר החמישי).

בקרוב נכין שטח לזריעת תירס וסתיוון.

היבולים הגדולים בשטח האפונה הבסיחו אספקה מלאה
של תחמיץ, ועורף לחציר.

- - - -

ל ו ל.

2500 מטילות. 1400 ל-2,000 ביצים ליום (עם הופעת גליון זה נודע לנו כי ההטלה יורה בהרבה בגלל הנשירה).

המצב הוא טוב.

מחכים עדיין לבנית הקרונות.

מקוים שבאמצע חודש יוני הלול יהיה גמור, כלומר 20 חדרים, שיכילו 4000 מטילות.

כית ארון.

קבלנו 3800 אפרוחים. מצבם הוא טוב. נעביר אותם ללול בסוף יוני.

תהיה נגירה שניה בהתחלת יולי במספר של 3800 אפרוחים.

גן-ירק.

הספקנו לזרוע ולשתול 25 דונם תפוחי-אדמה

עגבניות " 10

כרוב " 13

מלפפונים " 10

אבטיח " 45

פסטה " 2

המסתלות של עגבניות ופלפל - גמבו, נזרעו.

בתכנית: 10 דונם עגבניות

15 דונם פלפל גמבו

הערה כללית: אנחנו על ידי הזריעה המאוחרת מקווים עוד לתפוס את השוק המאוחר.

אוי נכנס לגן ומקווים שישאירו אותו בענף זה.

משתמשים לעתים קרובות בפרגוסון.

בעוד מועד עומדים להוציא את תפוחי-האדמה ומתקשים בהמצאת כלי.

ח ט ז.

יש לנו כרוע 20 ר' תפוחים
15 ר' שזיפים
30 ר' זיתים - מרחביה - מנסונילה.

- - -

התפוחים מתפתחים יפה מאד, הגדול הוא באופן
מיוחד חזק מאד. השזיפים אף הם לפי גילם התפתחו יפה
מאד, משום שהשתילים שקבלנו היו מעולים.

הזיתים נמצאים בשטח של אדמה מאד יסחתית ובגלל
זה צריכים להשקות לעתים דחופות מאד.

בכרי לנצל את השטח וגם המים, החלטנו לגדל תבואת

קיז.

אנו מתכוונים לנסוע בשנה הבאה 25 ר' תפוחים
בעקר וליסיוס. מבררים עוד אפשרות של נסיעות של
אשכוליות ויתר סוגי פירות.

- - -

שטח ההשקאה בחלסה 400 ר' (שטח של אזי)

כבינים שטח לזריעת 60 ר' בוטנים
על יתר השטח נזרע 120 ר' תירס
140 ר' סורגוס
80 ר' תפוחי-אדמה.

- - -

פ ל ח ה.

סימנו את כבוס החציר. היבול הוא טוב ויפה. יש
כמה חברים שאומרים (שהוא אפילו ירוק). 15,000 כלומר
270 טון לפחות.

הממוצע לרונם הוא 350 ק"ג אם לא יותר.

קציר. בסוגר-אול-דרוז קבלנו 150 ק"ג לרונם שעורה
שאין זה יבול גדלה.

הפחלנו את קציר שבולת-השוכל בחלסה.

לעומת זה אנו מאחרים מאד בחריש שטחי החציר.

תבואות קיץ: זרענו 800 ד' תבואות קיץ בלגיון. הזריעה
לא הצליחה ויש נביטה רק במחצית השטח - מכיון שהזרעים
נאכלו על ידי הצפרים.

ל ס ס י !

הננו מסתתפים בצערך
במות אבך.

מפעל הבניה

- 1 { האוביקטים גמר גן-הילדים.
- 2 { גמר דיר צאן.
- 3 { תוספת של 5 חדרים ללול.
- 4 { 3 בתים כוללים לגיל הרך.

גן-ילדים. לצערנו הרב היה עכוב של חודש
ימים, בגלל עזיבת גנר באמצע העבודה, והפסקה של שבועות
מספר בגלל חוסר מרצפות. כעת קבלנו גנר אשר הכניס כבר
את הארונות בקיר. יש עוד לעשות תקונים בטיח, לצבוע
ולבנות את הספטיק, ולקשור הניוב. מעריכים את העבודה
לחודש וחצי.

דיר צאן. מחכים לחלקי אינסטלציה. אחרי גמר
האינסטלציה נעשה טיח, מלט, גם במחסן מחלבה ושרותים.
יש עוד להתקין סרור החשמל וסערים, וזה יביא את הבניין
כולו לידי גמר, מקוים שזה יעשה תוך חודש יומי.

ל ו ל. היה צורך להיות מוגמר ב-1 ליוני
לפי תכנית מסקית. אבל יש לציין שהכל בשלב הגמר. יש
להניח את הרשת ואת הגב. אחרי זה באות עבודות
אינסטלציה וחשמל.

בתים כוללים. העבודה ממשיכה. בקצה שלח הבתים
הם כבר יצוקים.

בתכנית: שלשה בתים שכון עממי. 12 יחידות.

החברים לא נקנו לפניית בקור הבתים באילת השחר והיה מאד רצוי שנפסוק פעם לכולם באם רוצים את הבתים האלה או לא.

אנו צריכים לגשת במועד קצר מאד לבנייתם. הבתים האלה יעמדו בקצה הצפוני של הבתים הקיימים כדי להשלים את השכונה סביב בית התנוקות. אנו חושבים שהעבודה הזו תוכל להתקדם במהירות כי אצלנו נמצא כל המנגנון הדרוש ובעיקר התבניות הסטנדרטיות שאנו מסתמכים כעת בבניה של הבתים הכוללים.

דיר עגלות. אחרי בקור האחרון של מדריך הסוכנות עפרוני, נבנה כנראה דיר עגלות כמו שהיה פעם בתכנית. הובטח לנו תוספת תקציב כדי שיהיה לנו כסוי מלא להסקעה זו.

גם עבודה זו נתחיל כנראה בחורש יוני.

נוסף לנ"ל אנו צריכים לגשת להקמת הצריפים הפינייים שנמצאים במשקנו. לאחר יסור גרעין הנח"ל, בעית השכון נעשית רחופה מאד.

הזמן הגיע לתכנון רציני של הקמת החדר-אוכל הגרמני.

הוצאות	מקורות	סמן
גן-ילדים	אוצר	10800
צאן	סוכנות (נוער)	5600
לול	סוכנות (לול)	6000
בתי-ילדים	סוכנות (לצאן)	4000
ס"ה	סוכנות מניע	1300
	עבודות נגרות בבית	2000
	מפעל פיסיונגים	2000
	שטרות	2000
	ס"ה	31700
		=====

לבתי סגורים מקבלים תקציב מעבודות דחק, הלואה 12 שנה אבל סוכרחים לבנות לפי תכנית. התקציב מכסה את כל הבניה.

בית יציקה.

עם שובו של מופסו מררום אפריקה ממשיכה העבודה
ביתר מרץ.

הבעיה החריפה של כח אדם במסק ממריצה אותנו
להעסיק פועלים שכירים נוספים מראש-פינה בכדי לבצע את
כל אשר יש בתכניתנו. כעת אנו עסוקים במלא הקצב. ביצור
של קופלונגים לצינורות קלים אשר הוריסה להם היא מעל
המסוער. חומר הנלם מובטח לזמן מה.

הסיכויים ליצור מוגבר הם טובים. גם בפליז אנחנו
מתכוונים להגביר את כמות התוצרת לורינז' וציווד לכבוי
אש.

בסוף החודש אנו משתתפים בתערוכה למוצרי מתכת אשר
מתקיימת בטכניון בחיפה.

מזל טוב

לאסי ובני

להולדת בנכם

ר פ א ל.

על מגישה עם ברוי במדבר יהודה

פירושה של המילה ברוי, בשפה העברית, הוא "איש
המדבר". והמלה רכשה לעצמה קשר של נרירה, היות ואדם
החי במדבר איננו יכול להתקיים במקום אחר כל השנה
בגלל דלות הסביבה.

יש גם מתושבי המדבר אשר אינם ברויים, בזכות זה,
שהם חיים באחת מנאות המדבר (OASIS) המעטים, ואינם
צריכים לחפש תדיר מחיה חדש.

לרועתי נמצא מעגל חייו של הערבי באיזו דיסטנץ
פאתנו פה בארץ, כמו שהיה בהיותנו במ, ולא למדנו
להכיר את הערבי הרבה יותר טוב, למרות שהמרחק האובייקטיבי
בינינו חוטל. לכן כל אותם הספורים שזמענו על חיי הערבי,
לפני חנים, נראים לנו פה לא פחות דמיוניים, ממה שהיו
אז, ומאלף לפעמים לבא במגע עם ערבי, ולראות שהוא באמת
חי לפי הצורה שהכרנוה מקריאה ומספור.

מעולם היה הברל גדול בין הברוי והפלת, הברל אשר
ניכר ביחסים בין שני המעמדות כאלה, עוד יותר שהוא
נבחן מבחוץ.

הערבי המקורי הוא כסובן איש הערבה - אבל מצד שני
ההכסוריה מכירה בתהליך אטי של התישבות, והסתגלות לחיי
קבע. הסכנים שלנו בטובה כעת יושבים בכפר, אבל הם
נקראים "ערב" להבדיל, והמסורת שלהם מלמדת אותנו שהם
יחסים את עצמם בגאווה לכדוויים שהורים, ורק עברו לצורת
חיי חדשה במאה שלנו. עוד מאז שאנו מכירים את ערביי
טובה, הם מסגלים לעצמם במהירות עם הצורות החיצוניות
המקובלות, ומתרחקים באותה מידה, מפשטות חייהם הקודמים.

הייתי לא מזמן במדבר יהודה, שטח הררי פראי אשר
ניצא מטרבה מים-המלח, ועולה בדלותו על כל אזורי ארצנו.
אין בו כפרים, אין בו שטחי חקלאות, ואין בו מעינות,
חוץ מנקרבת ים המלח. שטחו יותר גדול מהגליל העליון
והוא מפרנס אולי כמה מאות נפשות, אשר חיים חיי עני
ובורות, יותר מכל ערבי מדינת ישראל.

לרגלי צוק מצדה פגשתי נער ערבי רועה גמלים. כלום
נדחנו חייו מחייהם של אברהם ולוט, תושבי ים-המלח,
לפני 4000 שנה. פרט לזה שהוא מעטן סיגריה, ונועל
סנדלים עשויים צמיגים. את גילו הוא אינו יודע - אולי
שכונה, אולי שתיים עשרה, בעיר לא היה אף פעם, הוא
איננו יודע להעריך שעה, מרחק או כוון. מזונו - לחם
וחלב - בס! אביו גר במחנה בדוי 30 ק"מ מבאר-שבע, אבל
הנער איננו יודע לקבוע כמה זמן דרוס לו, כדי להגיע
הביתה, ולא מסוגל לתאר בו במקום את הסבילים, הואריות,
מבהם עליו לעבור. הוא יוצא עם עדר גמלים לאביבה הזו,

וכאשר אול הקמח שמסנו הוא אופה את הפתה, הוא חוזר הביתה אבל כל כמה זמן הוא איבנו יודע!! הוא בא וחוזר, בא וחוזר. לאביו בבית יש אסנס כבשים ועזים, אבל הוא בעצמו יוצא עם גמלים כי הסביבה הזו כה דלה בצמחיה, אפילו בחושי האניב שרק גמלים מוצאים פה מזון.

אגב, תנאים אלה בדיוק סוררים במדבר ערב - ואני בעצמי לא יכולתי לראות צמחיה פה, המסוגלת לפרנס עכבר, לא כל שכן גמל או כבש. הגמלים שלו לא מסמשים בהמות הובלה, אלא חולבים אותם ואוכלים את בשרם. אם כן הם מקור הפרנסה העקרי של המשפחה, וחיי המשפחה מבוססים כביכול על הגמל, בצורה פרסיטית גרידא.

אביו, בבית, גר באהל בדוי שחור, אבל הנער פשוט נכנס לאיזה בקיק סלע או מערה, מתעסק בעביה, וכך שוכב ליסון. במה הוא מתעסק כל היום, קשה להגיד, כי הוא נמצא לגמרי לבד. יש לשער שאין לו צורך או רצון במחשבות אבסטרקטיות ושהוא גם לא מרגיש שעמום.

נסייתי לשים לו כמה שאלות מפסטות במקצת, אבל הוא לא היה מסוגל להבין. לכל שאלה כגון "מה דעתך על" או "מה תעשה במקרה ש" או "באם אתה זוכר" - הוא רק חייך ולא ענה מאומה.

- - - -

מאפיה של סקיצה קלה כזו, שהיא לא היתה מחייבת סכום, לולא חוקי "הספרות" המקובלים, הסתולתי לציין את העובדה שחיי הברוי נסארו במסלולם מאז אלפי דורות. והנה שומעים כעת, שהמוסדות מתכוונים לפתח את כל אזור ים המלח, מעין-גדי בצפון עד סדום בדרום. צערי ההתפתחות לא יהיו מהירים, אבל מבחינה הסטורית הם יהיו מהפכנים בכל זאת. שנוי קל בפני הסבע, כגון נצול מי מעין אחר, יביאו בעקבותיו שנויים יסודיים יותר, בחיי האנשים, "אנשי המדבר" אשר תרבותם מבוססת אך ורק על אפי המדבר.

* * *

*